

N:o 5.

Af friherre **von Schwerin**, med förslag till ändrade bestämmelser om inkomstskatt.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition till innevarande års Riksdag angående statsverkets tillstånd och behof har i förslaget till riksstat för år 1904 jämväl upptagits en inkomstskatt om 11,000,000 kronor. Denna skatt synes vara afsedd att utgå efter enahanda grunder, som angifvas i den, i enlighet med 1902 års Riksdags beslut, den 21 juni samma år utfärdade förordning om inkomstskatt, allenast med viss ändring rörande skattskyldigheten för fast egendom. Därigenom göres dock ingen förändring i sättet för taxeringen af inkomst från dylik egendom. Denna inkomst skulle således fortfarande beräknas till viss procent af taxeringsvärdet, eller 6 % för jordbruksfastighet och 5 % för annan fastighet. De anmärkningar, som framstälts emot en dylik anordning, torde vara tillräckligt såväl kända som erkända för att icke här behöfva upprepas.

Om Riksdagen nästföregående år — för att genom direkta skatter kunna vinna medel till genomförande af den nya härorganisationen — i ärendets dåvarande skick ansett nödigt att, trots de berättigade anmärkningar mot sättet för beräkningen af fastighetsinkomsten, som då gjordes, godkänna det då framlagda förslaget till förordning om inkomstskatt jämväl i berörda del, torde dock detta års Riksdag icke böra för ännu ett år åtaga sig en skatt efter grunder, som, hvad beträffar fastighetsägare, icke kunna sägas öfverensstämma med billighet och rättvisa. Då inkomstskatten, för att kunna på de skattskyldige jämnt fördelas, måste uttagas efter den verkliga skatteförmågan, fordra nämligen billigheten och rättvisan, att fastighetsägarna liksom öfriga inkomstagare beskattas efter de verkligen

åtnjutna inkomsterna. Dessa kunna i ena som andra fallet icke utrönas annat än genom själfdeklaration. Det kan visserligen icke förnekas, att vissa svårigheter torde, särskildt för de mindre jordbrukarne, möta för deklaration af inkomster från den fasta egendomen. Genom bibehållandet af de i nu gällande förordning om inkomstskatt införda bestämmelser om uppgiftsskyldigheten, eller att uppgiftsskyldigheten vid inkomst af fast egendom och kapital skall inträda först när inkomsten uppgår till 1,000 kronor, synes mig dock, som skulle till en icke oväsentlig del nyssnämnda svårigheter undvikas. Och i allt fall håller jag före, att, äfven om svårigheter i nämnda afseende under alla förhållanden måste anses föreligga i högre grad för vissa fastighetsägare än för t. ex. skattskyldige för inkomst af rörelse eller yrke, den omständigheten dock icke bör lägga hinder i vägen för tillgodoseende af öfrige fastighetsägares kraf därpå, att de vid den progressiva beskattningen likställas med skattskyldige för inkomst af kapital och arbete.

I nära anslutning till kommunalskattkommitténs förslag i nu ifrågasvarande delar har jag därför uppgjort förslag till sådan förändrad lydelse af den för innevarande år antagna inkomstskatteförordningen, som betingas däraf, att skyldigheten att deklarerera åtnjutna inkomster utsträcker äfven till fastighetsägarna. Därvid har jag naturligen så vidt möjligt till inkomst af fast egendom hänfört all den inkomst, som skall anses vara genom fastighetsbevillningen beskattad.

På grund af hvad jag sålunda anfört, hemställer jag,

att, därest Riksdagen, med ledning af den för år 1903 gällande förordning om inkomstskatt, för år 1904 åtager sig en dylik skatt, Riksdagen måtte, jämte vidtagande af de utaf mitt förslag påkallade uteslutningar och ändringar i de särskilda anvisningarna för ledning vid inkomstskattetaxeringen och i deklarationsformuläret, besluta, att 2, 4, 5, 6, 7, 8, 12 och 21 §§ af förordningen skola erhålla följande förändrade lydelse:

2 §.

Till inkomst af fast egendom räknas:
arrende, hyra samt förmån af egen bostad för
enskild skattskyldig och hans familj, såvida dylik för-

mån icke är att hänföra till inkomst af tjänst eller pension, så ock frälseränta samt all den afkastning, som härflyter af jordbruksnäring.

Under jordbruksnäring inbegripas i denna förordning skogsafverkning å mark, som af afverkaren äges eller annorledes än på grund af upplåten rätt till afverkning innehafves, äfvensom ladugårds- och trädgårdsskötsel samt mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binärningar till jordbruket, i den mån de afse tillgodogörande af eget jordbruks produkter.

Till inkomst af fast egendom räknas jämväl värdet af de jordbruks- och skogsalster från egendomen, som jordbrukare tillgodogör sig för eget behof, så ock hvad som förvärfvas genom upplåtelse af afverkningsrätt till skog.

Ingår till fastighet afgäld eller ersättning i penningar eller i natura, skall äfven sådant såsom inkomst af fast egendom räknas.

4 §.

Till inkomst af arbete räknas

a) inkomst af rörelse eller yrke, såsom:

1:o) inkomst af bergsbruk, kalk- och stenbrott jämte därtill hörande verk, inrättningar och näringar; kvarnar och sågverk, fabriker, mekaniska verkstäder, brännvinsbrännerier och andra för varors tillverkning eller förädling anlagda inrättningar; skogsafverkning på grund af upplåten afverkningsrätt, mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binärningar till jordbruket, i den mån skogsafverkning och nämnda näringar icke enligt 2 § skola till jordbruksnäring hänföras; penningrörelse — — — — —

c) pension, årligt understöd (gratifikation), lifränta, undantagsförmån samt annan förmån, som innefattar rätt att gång efter annan erhålla visst belopp i penningar eller varor eller att åtnjuta vissa tjänstbarheter, såvida dylik förmån ej är att hänföra till inkomst af fast egendom;

d) all annan i denna § samt 2 och 3 §§ ej omförd inkomst.

5 §.

1 mom. — — — — —

2 mom. a) Inkomst af fast egendom och kapital och annan inkomst af arbete än — — — — —

d) Drifver någon, jämte jordbruksnäring, tillika rörelse eller yrke för förädling af de i jordbruksnäringen vunna produkter, skall värdet af själfva råvaran taxeras såsom inkomst af fast egendom, hvaremot förädlingsvinsten taxeras såsom inkomst af arbete.

c) Värdet af råvara, hvarom i d) sägs, beräknas efter i orten gällande medelpris. Enahanda gälle beträffande uppskattning af bostads- och andra naturaförmåner, hvilka skola vid taxering af inkomst af fast egendom tagas i beräkning. Däremot skall lön och annan inkomst, som utgår i spannmål eller persedlar och ej är att till inkomst af fast egendom hänföra, upptagas med det kontanta belopp, den efter senast för orten gällande markegångspris utgör.

6 §.

Vid taxering af inkomst må afdrag icke ske

- a) för — — — — — utgifter;
- b) för ränta å den skattskyldiges eget — kapital;
- c) för hvad — — — — — skuld.

7 §.

Däremot må afdrag ske

1:o) vid taxering af inkomst af fast egendom

- a) för underhåll af fastighet samt maskiner, redskap och öfriga inventarier, som i jordbruksnäring användas;
- b) för arrendeavgift, värdet af utgående undantagsförmåner, aflöningar i penningar eller i natura samt öfriga omkostnader för egendomens skötsel och inkomstens förvärfvande;

- 2:o) Vid taxering af inkomst af arbete
- a) för omkostnader för bedrivande af rörelse eller yrke, såsom arrende eller hyresafgift; underhåll — — — — — utgifter
- b) för kostnader — — — — — handaslöjd;
- c) för hvad som anvisats — — — — — bosatt;
- d) för följande — — — — — anvisad.

8 §.

- 1 mom. — — — — —
- 2 mom. Vid taxeringen — — — — — förlust.
- Utvisar vid beräkning enligt 7 § 2:o a) och b) af skattskyldigs inkomst — — — — — utlämning.

12 §.

Skyldighet att erlagga skatt för inkomst åligger med nedan angifna undantag och inskränkningar

a) svensk medborgare, som är i riket mantalskrifven:

för all inkomst, han åtnjuter vare sig här eller från utrikes ort;

b) svensk medborgare, som icke är i riket mantalskrifven:

för all inkomst, han härifrån åtnjuter;

c) utlämning, som är i riket bosatt eller här sig uppehåller såsom resande vare sig fortfarande under ett år eller under större delen af tre på hvarandra följande år eller som härifrån åtnjuter inkomst af fast egendom eller uppbär lön eller pension eller här idkar näring:

för den inkomst, han härifrån åtnjuter af fast egendom, samt för den inkomst af kapital och arbete, som af honom här förvärfvas eller härifrån åtnjutes, eller ock, utifrån införd, här användes;

d) af utlänning, som icke afses i 3:o här ofvan, men som härifrån åtnjuter inkomst af fast egendom eller uppbär inkomst, som i 3 § c) omförmäles: för inkomster af dessa slag.

21 §.

Uppgift, som i 20 § skall i enlighet med fastställt formulär skriftligen afgifvas och utvisa dels beloppet af skattskyldigs inkomst nästföregående år, dels ock de afdrag — — återförsäkringspremier.

Stockholm den 22 januari 1903.

Werner G. von Schwerin.